

PROJECTPLAN:

ZUIVERENDE MAALKOM EN GROENE ZUIVERING LOCATIE OUDE VAART

Besluit aanleg of wijziging van een Waterstaatswerk: artikel 5.4 Waterwet, in combinatie met het Leggerbesluit:

- artikel 5.1 Waterwet – vastlegging ligging, afmeting, vorm en constructie van de waterstaatswerken
- artikel 78 lid 2 Waterschapswet – toewijzing onderhoud waterstaatswerken

Datum:	22 januari 2020
Cluster:	Cluster Projecten
OW nummer:	OW.22710
Projectleider:	Ronald van der Ploeg
Goedkeuring vergunningverlening:	14 januari 2020

Inhoud

1. Aanleiding en doel besluitvorming	3
2. Juridische status Projectplan	4
3. (Zorgvuldige) voorbereiding van de besluitvorming	4
4. Aan te leggen, te wijzigen waterstaatswerken en Legger (artikelen 5.1, 5.4 Waterwet).....	5
4.1 Locatie 6: Oude Vaart	6
5. Benodigde zakelijke rechten	7
6. Beperken of voorkomen van de nadelige gevolgen van het Projectplan	8
6.1. Geïntariseerde nadelige gevolgen:	8
6.2. Beschrijving hoe de nadelige gevolgen worden voorkomen of beperkt.	8
6.3. Financieel nadeel	9
7. Uitvoering, planning van het werk	10
8. Procedure (rechtsbescherming)	10
Bijlage 1 – Tekening, locatie 6 Oude Vaart	11
Bijlage 2 – KRW-factsheet	11
Bijlage 3 – Juridische status projectplan	11

1. Aanleiding en doel besluitvorming

Wetterskip Fryslân heeft zich in het Waterbeheerplan van 2016 – 2021 vastgelegd op de uitvoering van een groot aantal inrichtingsmaatregelen om de ecologische waterkwaliteit binnen haar beheergebied te verbeteren en de waterbergingsmogelijkheden te vergroten. Op basis van het [Waterbeheerplan 2016-2021](#) worden de onder punt 4 genoemde waterstaatswerken aangelegd of gewijzigd.

De aanleg en wijziging van de waterstaatswerken bestaan uit het aanleggen van een zuiverende maalkom nabij gemaal Oude Vaart.

De maalkom worden gekoppeld met de aanleg van een groene zuivering. Met een verdieping in een hoofdwater (maalkom), voor of na een gemaal, worden zwevende deeltjes met daaraan gebonden nutriënten afgevangen. Deze aanleg draagt bij aan het verbeteren van de ecologische waterkwaliteitsdoelen zoals gesteld in het Kader Richtlijn Water. Hiervoor stelt het waterschap een Projectplan vast.

In het Waterbeheerplan 2016-2021, de [KRW beslisnota planperiode 2016 -2021](#), en KRW factsheets zijn de stand van zaken, de voortgang en de nog uit te voeren maatregelen expliciet gemaakt. De KRW beslisnota en de KRW-factsheets zijn door het algemeen bestuur vastgesteld op 29 september 2015.

De KRW-factsheets zijn opgesteld in een format (tabellen) dat landelijk wordt gebruikt. Ze bevatten informatie per waterlichaam (o.a. begrenzing, ecologische en chemische toestand en doelen, maatregelen en onderbouwing). De in de factsheets beschreven uit te voeren maatregelen zijn geen vrijblijvende inrichtingsmaatregelen; ze worden aan de EU gerapporteerd in het kader van de uitvoering van de Kader Richtlijn Water (KRW). Uitvoering van deze maatregelen is wettelijk verplicht. In bijlage 2 is de factsheet voor de locatie Oude Vaart opgenomen.

De KRW-opgave voor het verbeteren van de huidige ecologische toestand van de locaties wordt vooral gezocht in maatregelen die te maken hebben met de inrichting en beheer. KRW-maatregelen zijn de aanleg van maalkommen en groene zuiveringen.

Hoofddoelstelling

Het verbeteren van de waterkwaliteit door de aanleg van één maalkom met groene zuivering en natuurvriendelijke oevers.

2. Juridische status Projectplan

De juridische status van dit projectplan is beschreven in bijlage 3.

3. (Zorgvuldige) voorbereiding van de besluitvorming

Het Projectplan is als volgt voorbereid:

Op basis van het Waterbeheerplan en de KRW beslisnota planperiode 2016 -2021 hebben er diverse veldbezoeken plaatsgevonden om de haalbaarheid van de aanleg en wijziging van de waterstaatswerken lokaal te toetsen. De locaties waar de haalbaarheid groot is, zijn globaal in schetsvorm uitgewerkt. Dit schetsontwerp is voorgelegd aan de betreffende grondeigenaren. Uit het gesprek wat heeft plaatsgevonden bleek dat er draagvlak was voor het voornemen waarna het schetsontwerp verder uitgewerkt is. Nadat de nadere inventarisatiewerkzaamheden voor de verschillende locaties gereed zijn gekomen, zijn de eigenaren en pachters wederom persoonlijk benaderd om de uitkomsten van deze inventarisatie te bespreken. Uit de gesprekken blijkt dat het plan wordt gedragen door alle eigenaren en pachters. Met de eigenaren en pachters is gesproken over de nadelige gevolgen, vooral de vermindering van de gebruiksoppervlakte en op welke wijze deze (financieel) gecompenseerd worden. Op basis hiervan is overeenstemming bereikt met de grondeigenaren en worden ter bevestiging daarvan (koop)overeenkomsten opgesteld (zie ook 6.3).

Het waterschap heeft in dit besluit gekozen voor de onder punt 4 genoemde aanleg, wijziging waterstaatswerken, omdat:

- De in het waterbeheerplan beschreven maalkommen in combinatie met een groene zuivering zorgen voor het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit en daarmee bijdragen aan de Kader Richtlijn Water.

Tijdens de voorbereiding van de besluitvorming zijn de nadelige gevolgen van dit besluit geïnventariseerd. Onder punt 6 wordt uiteengezet wat deze gevolgen zijn en hoe die worden voorkomen of beperkt. E.e.a. conform artikel 5.4 lid 2 Waterwet. Zie voor de tekst van genoemd artikel, noot 2.

Voorafgaand zijn ook de nodige onderzoeken uitgevoerd, zoals:

- Flora- en fauna onderzoek;
- Onderzoek Niet gesprongen Explosieven;
- Milieukundig en geotechnisch grondonderzoek;
- Archeologisch onderzoek;
- Onderzoek naar aanwezige kabels en leidingen.

De bevindingen, conclusies, voortvloeiend uit die onderzoeken zijn verwerkt in het ontwerp en deze besluitvorming.

Het waterschap concludeert dat het besluit hiermee zorgvuldig is voorbereid (artikel 3.2 Awb ⁽¹⁾).

¹ Artikel 3:2 Awb: Bij de voorbereiding van een besluit vergaart het bestuursorgaan de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen.

4. Aan te leggen, te wijzigen waterstaatswerken en Legger (artikelen 5.1, 5.4 Waterwet)

De aan te leggen en of te wijzigen waterstaatswerken bevinden zich nabij gemaal Oude Vaart, gemeente Achtkarspelen.

Op onderstaande kaart is de locatie van de geplande werkzaamheden weergegeven.

Afbeelding 1: locatie Oude Vaart

NB. De gehanteerde nummering vloeit voort uit het feit dat binnen het beheergebied van Wetterskip Fryslân nog 2 soortgelijke projecten worden uitgevoerd. De nummering voor het gehele project wordt aangehouden.

De volgende waterstaatswerken worden aangelegd of gewijzigd, met de volgende specificaties (Leggerwaarden). De hier genoemde Leggerwaarden worden opgenomen in de Legger (artikel 5.1 Waterwet (²)). Over de toewijzing van het onderhoud van de waterstaatswerken vindt hieronder ook besluitvorming plaats.

Voor eventueel vergunningsplichtige activiteiten samenhangend met het project geldt er op basis van artikel 3.10 Keur een vrijstelling van de Watervergunningsplicht voor het waterschap. Geconcludeerd wordt dat de activiteiten met betrekking tot werken, niet zijnde waterstaatswerken, niet in strijd zijn met de Keur Wetterskip Fryslân 2013.

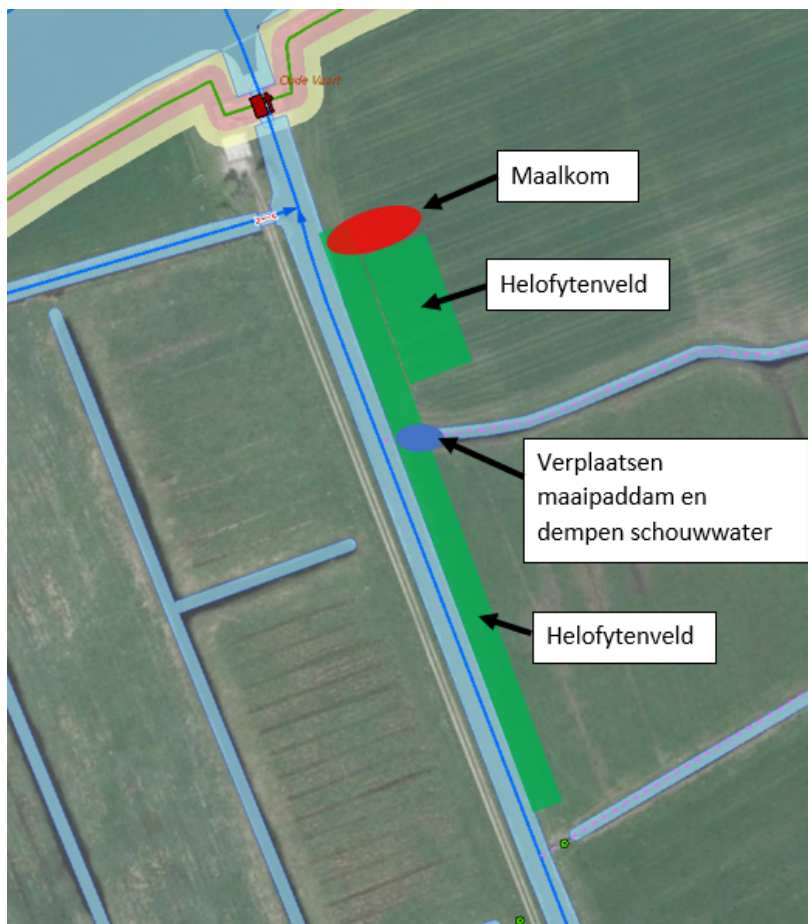
Op de bijgevoegde tekeningen wordt de **Ligging** van de aan te leggen, te wijzigen waterstaatswerken weergegeven, na realisatie van het werk. (zie Bijlagen 1 t/m 4).

² Artikel 5.1 Waterwet (Legger – Waterwet): De Beheerder (waterschap) draagt zorg voor de vaststelling van een Legger, waarin is omschreven waaraan waterstaatswerken naar **Ligging, Vorm, Afmeting en Constructie** moeten voldoen. Van de Legger maakt deel uit een overzichtskaart waarop de Ligging van waterstaatswerken en daaraan grenzende beschermingszones staat aangegeven.

4.1 Locatie 6: Oude Vaart

Op locatie 6 Oude Vaart wordt een maalkom aangelegd naast het hoofdwater. Tevens wordt een groene zuivering aangelegd in de vorm van een helofytenveld.

In onderstaande afbeelding zijn de verschillende werkzaamheden op kaart weergegeven.

Afbeelding 2: nieuwe situatie waterstaatswerken Oude Vaart

A. Aan te leggen waterstaatswerken vast te leggen in de legger

a. Helofytenveld

Vast te leggen in de legger (leggerwaarden):

- Code helofytenfilter / unieke identificatiecode: nog nader in te vullen
- Ligging, zie afbeelding 2 en bijlage 1.
- Afmetingen : zie vlak op de situatiekaart
- Constructie: ondiepe plas/dras gebieden met aangeplant riet
- Onderhoudsplicht:
 - o Gewoon onderhoud: het uitvoeren van onderhoud zodanig dat de functie en werking van het helofytenfilter en toebehoren gehandhaafd blijft.
 - o Buitengewoon onderhoud: het in stand houden van het helofytenfilter en toebehoren omtrent ligging, afmetingen, vorm en constructie.
- Onderhoudsplichtige: Wetterskip Fryslân

Motivatie

Het aan te leggen helofytenveld is conform waterschapsbeleid een ondersteunend kunstwerk (waterstaatswerk) genaamd: helofytenfilter. Met deze aanleg wordt invulling gegeven aan

doelstelling artikel 2.1 lid 1 c Waterwet, namelijk: Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen.

b. maalkom (verdieping in het water, waar zich specie kan verzamelen)

Vast te leggen in de legger (leggerwaarden):

- Ligging (in het hoofdwater), zie afbeelding 2 en bijlage 1
- Afmetingen:
 - o Diepte: 2m water, bodem op -3,30m NAP
 - o Breedte: 5 m
- Onderhoudsplicht:
 - o Gewoon onderhoud: het uitvoeren van onderhoud zodanig dat de functie en werking van het helofytenfilter en toebehoren gehandhaafd blijft.
 - o Buitengewoon onderhoud: het in stand houden van het helofytenfilter en toebehoren omtrent ligging, afmetingen, vorm en constructie.
- Onderhoudsplichtige: Wetterskip Fryslân

Motivatie

De maalkom wordt aangelegd om specie te verzamelen, zodat dit niet in de boezem terecht komt. Met de aanleg wordt invulling gegeven aan KRW-doelstellingen, in deze situatie benoemd in het Waterbeheerplan 2016-2021. Hierdoor wordt invulling gegeven aan doelstelling artikel 2.1 lid 1 c Waterwet, namelijk: Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen.

Het waterschap concludeert dat het besluit hiermee voldoende is gemotiveerd (artikel 3.46 Awb) ⁽³⁾.

B. Te wijzigen waterstaatswerken

a. Maaipaddam KVD0077616

- De onderhoudsdam inclusief draaihek wordt als gevolg van het aan te leggen helofytenveld vermeld onder 4.A.a. landinwaarts verplaatst. Betreft object met leggercode KVD0077616
- Zie voor de gewijzigde ligging, de situatietekening bijlage 1.

b. Schouwwater 172861

- Als gevolg van de te verplaatsen onderhoudsdam wordt een gedeelte van het schouwwater gedempt. Betreft object met leggercode 172861
- Zie voor te dempen gedeelte de situatietekening bijlage 1. De te dempen oppervlakte wordt binnen hetzelfde peilgebied ruimschoots gecompenseerd door aanleg van het helofytenveld en de maalkom.

5. Benodigde zakelijke rechten

Voor de aanleg of wijziging van de waterstaatswerken zoals genoemd onder hoofdstuk 4, namelijk het vergroten van het waterprofiel en aanleg helofytenveld, is eigendomsverwerving gewenst. Voor alle locaties is met de huidige eigenaren verkoop van grond overeengekomen. Deze koop wordt vastgelegd in overeenkomsten.

³ Artikel 3:46 Awb: Een besluit dient te berusten op een deugdelijke motivering.

6. Beperken of voorkomen van de nadelige gevolgen van het Projectplan

6.1. *Geïntervieweerde nadelige gevolgen*

Tijdens de voorbereiding van het project en dit besluit zijn de volgende nadelige gevolgen geïntervieweerd, namelijk:

a. Tijdelijke nadelige gevolgen (gevolgen tijdens de uitvoering)

- Schade door gebruik van een tijdelijk werkterrein om de onder hoofdstuk 4 genoemde aanleg, wijziging van waterstaatswerken en werken te realiseren
- Verkeershinder tijdens de uitvoering van het werk
- Schade aan lokale flora en fauna op de locaties waar het werk wordt uitgevoerd
- Schade aan hekwerken en afrasteringen

b. Blijvende nadelige gevolgen

- Verlies beteelbaar oppervlak als gevolg van de aanleg van helofytenveld en maalkom.

6.2. *Beschrijving hoe de nadelige gevolgen worden voorkomen of beperkt.*

a. Beperken/voorkoming tijdelijke nadelige gevolgen

De volgende maatregelen worden getroffen om de nadelige gevolgen tijdens het werk te voorkomen of te beperken:

- Voor zover mogelijk wordt schadeherstel tijdens de uitvoering van het werk uitgevoerd
- Het plaatsen van bebording voor o.a. snelheidsbeperking bij in- en uitritten van het werkterrein, in overleg met de wegbeheerder
- Na werkzaamheden worden de werkstroken hersteld en opnieuw ingezaaid
- De verwijderde hekwerken, afrasteringen en bank worden na afronding van het werk teruggeplaatst en indien nodig vervangen voor nieuw.
- De steiger wordt na afronding weer opgesteld voor bezoekers
- Tijdens de uitvoering van het werk wordt rekening gehouden met het gestelde in de Gedragscode Wet Natuurbescherming voor waterschappen

b. Beperking/voorkoming blijvende nadelige gevolgen

De volgende maatregelen worden getroffen om deze gevolgen te voorkomen of te beperken:

- Het nadelig gevolg, vergraven en verlies beteelbaar oppervlak wordt op basis van het vermelde onder (hoofdstuk 6.3) financieel gecompenseerd.

6.3. Financieel nadeel

Tijdelijk

- Voor het tijdelijk in gebruik hebben van grond in verband met het gebruik van rij- en werkstroken ontvangen rechthebbenden (eigenaren / pachters) een vergoeding voor gewassen- en mestschade. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald op basis van artikel 7.14 Waterwet en de Schadevergoedingsregeling waterstaatswerken (onderhoud, aanleg en wijziging) van Wetterskip Fryslân.
<https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten-catalogus/algemeen/schadevergoedingsregelingen/schadevergoedingsregeling-waterstaatswerken-01-01-2019.pdf>
- Het gaat daarbij om gewassenschadevergoeding, schade in verband met de mestwetgeving
- De hiervoor bedoelde vergoeding wordt na afloop van de werkzaamheden, aan de hand van de werkelijk in gebruik genomen oppervlakte, per groeiseizoen, bepaald en schriftelijk aan rechthebbenden kenbaar gemaakt.
- Indien nodig wordt de schadevergoeding in de vorm van een schadebesluit bekend gemaakt, waartegen rechtsbescherming openstaat.

Blijvend

- Indien dit voor de taakuitoefening van het waterschap nodig is worden in verband met de aanleg, wijziging van de waterstaatswerken, voor zover dat mogelijk is, in het kader van dit project gronden aangekocht
- De hoogte van de schadevergoeding in verband met het vergraven van land voor water wordt gebaseerd op het vermelde in de bovengenoemde Schadevergoedingsregeling waterstaatswerken.

De benodigde hoeveelheid grond voor de aanleg van de waterstaatswerken is af te lezen in onderstaande tabel. Voor de kadastrale aanduidingen wordt verwezen naar bijlagen 1 t/m 4.

Locatie	Kadastraal perceel	Oppervlakte perceel (m ²)	Benodigd (m ²)	% perceel*
Oude Vaart	DGHooB2947	25.140	2.712	0,11%
Oude Vaart	DGHooB1486	20.880	1.656	0,08*

* Opgemerkt wordt dat in de percentage berekening is uitgegaan van het percentage van het betreffende perceel, en niet van het bedrijfsareaal. De percentage berekening op basis van het bedrijfsareaal zou lager uitkomen.

Geconcludeerd wordt dat het gebruik van de grond in verband met de aanleg van het helofytenveld van zodanig beperkte omvang is, dat dit geen onteigening vergt. Uitgangspunt is aankoop door het waterschap van de ondergrond van het helofytenveld.

Voor het overige geldt dat in de voorbereiding bij het opstellen van dit projectplan en op basis van artikel 3:4 Awb, er een belangenafweging heeft plaatsgevonden. De nadelige gevolgen van het besluit en de wijze waarop deze ongedaan of beperkt worden, staan beschreven in dit besluit (Projectplan). In de besluitvorming is geconstateerd dat de (mogelijk) nog aanwezige nadelige gevolgen niet onevenredig zijn in verhouding tot het te dienen doel van dit besluit.

Mochten rechthebbenden en eventueel andere belanghebbenden menen dat zij, ondanks de belangenafweging, onevenredige schade hebben geleden als gevolg van dit besluit (Projectplan) dan kunnen zij op basis van artikel 7.14 Waterwet een verzoek om schadevergoeding indienen bij

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân. In een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit wordt vervolgens een beslissing genomen op het ingediende verzoek.

7. Uitvoering, planning van het werk

Het voornemen is om het project uit te voeren tussen 1 januari 2020 en 31 december 2020. De werkzaamheden vinden plaats tussen 07:00 – 18:00 uur op werkdagen.

De vrijkomende grond wordt afgevoerd van het werk en het werkterrein wordt na afloop weer hersteld en ingezaaid.

8. Procedure (rechtsbescherming)

Rechthebbenden en belanghebbenden kunnen een bezwaarschrift indienen tegen dit Projectplan, volgens de procedure opgenomen in de bekendmakingsadvertentie. Deze bekendmakingsadvertentie wordt elektronisch gepubliceerd in een Waterschapsblad (overheid.nl).

Na de bezwarenperiode wordt het besluit ook bekendgemaakt in een Waterschapsblad (overheid.nl), eventueel na behandeling van ingediende bezwaren. Tegen dat besluit staat beroep open bij de rechtbank.

Een eventueel ingediend bezwaar of beroep schort de uitvoering van het werk niet op. Wil men voorkomen dat onomkeerbare handelingen worden verricht dan dient een voorlopige voorziening te worden aangevraagd bij de rechtbank (voorzieningenrechter) of de voorzitter van de Raad van State (al naar gelang de procedure is gevorderd).

Het indienen van (hoger) beroep staat uitvoering van het werk niet in de weg. Wil men voorkomen dat onomkeerbare handelingen worden verricht dan dient een voorlopige voorziening te worden aangevraagd bij de rechtbank (voorzieningenrechter) of de voorzitter van de Raad van State (al naar gelang de procedure is gevorderd).

Op de vaststelling van dit Projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat in een eventuele beroepsprocedure bij de rechtbank in het beroepsschrift moet worden aangegeven wat de inhoudelijke beroepsgronden zijn (dus geen pro forma beroep).

Voor eventuele vragen over dit besluit, kan contact opgenomen worden met dhr. R. van der Ploeg en voor vragen over de procedure met dhr. A.J. Greidanus. Beide functionarissen zijn te bereiken op telefoonnummer 058-292 2222.

Aldus vastgesteld door het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân op 22 januari 2020, namens deze,

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,

A. Numan
manager cluster Projecten

Bijlage 1 – Tekening, locatie 6 Oude Vaart

Bijlage 2 – KRW-factsheet

Bijlage 3 – Juridische status projectplan